

Kerkdienst Janskerk 27 november 2016

Thema: Mij geschiede naar Uw woord, of: voor God is niets onmogelijk.

Lezing: Lukas 1,26-35

Voorganger: Elise Rommens-Woertman

Inleiding

De eerste kaars op de adventskrans boven ons brandt.

Een kaars als teken van hoop,
van ons verlangen naar licht,
naar oriëntatie, naar leven.

Niet als een vlucht uit deze wereld
of ons eigen leven,
maar juist vanwege de weerbarstige realiteit.
De angsten in ons eigen hart en lijf,
het zoeken naar wat de goede weg is.
De hardheid en onrechtvaardigheid in de wereld,
met de beelden van een gebombardeerd kinderziekenhuis
in Aleppo, Syrië op ons netvlies,
kunnen we niet anders zeggen en bidden:
*Scheur toch de wolken weg en kom,
breek door de blinde muur en kom,
doodsnacht regeert ons her en der,
De tijd is vol uw naam is ver*

Overweging

Bezoek van de engel

In de lezing van vandaag
horen we hoe God de engel Gabriel naar Nazaret stuurt,
naar een meisje dat uitgehuwelijkt was aan Jozef,
een meisje met de naam Maria.
Deze engel Gabriel, wiens naam "sterke man Gods" betekent,
had een half jaar eerder al een bezoek gebracht aan Zacharias en Elisabeth.
Hij vertelde hen dat hij gekomen was om het goede nieuws te brengen,
Elisabeth en Zacharias zullen een kind krijgen.

Nu staat de engel Gabriel op de stoep bij Maria.
Hij zegt: Wees gegroet, heb vreugde,
je bent begenadigd, de Heer is met je.
God breekt in op het gewone, rustige leven dat Maria leidt,
en zet daarmee haar leven op zijn kop.
De Eeuwige ziet en kent haar.
Maria reageert verschrikt in eerste instantie
en wil weten wat dat te betekenen heeft.
Zij zal zwanger zijn en een zoon baren,
zoals het staat geschreven bij Jesaja.
Zij moet hem Jezus noemen, God redt.

De focus van het bezoek ligt volgens mij
niet zozeer in de al dan niet
wonderlijke zwangerschap van Maria,
maar op het kind dat ze draagt en baart:
Dat jongetje zal een groot man worden,
Zoon van de allerhoogste,
hij zal de troon van zijn vader David krijgen,
aan zijn koningschap zal geen einde komen.

De evangelist Lukas legt vanaf het begin van zijn evangelie de nadruk op het ontluikende en onaanzienlijke leven.

God is de God van dat wat kwetsbaar is en klein,
dat wat onaf en onaanzienlijk is.
Een jonge, eenvoudige vrouw, in een uithoek van Israël
krijgt een groots perspectief te horen.
Haar zoon, kind van God en van mensen,
zal uitgroeien tot een mens,
die deze wereld op zijn kop zal zetten.

Maria

Maria weet ongetwijfeld niet wat haar overkomt,
en wat de gevolgen daarvan zullen zijn.
Wij weten 2000 jaar later hoe het met Maria en Jezus
verder zal gaan, wat zij nog mee zullen maken,
hoe zij tot op vandaag genoemd worden,
zij wisten dat niet.
Zij denkt niet aan hoe ze thuis de ontmoeting met de engel
moet uitleggen, laat staan wat de burens er wel niet van zullen denken.
We zien wel dat zij 'ja' zegt,
zij blijft er niet passief onder, maar reageert met:
"de Heer wil ik dienen, laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd."

Maria wordt daarmee voor mij een beeld van een mens
die open en ontvankelijk in het leven wil staan,
die met open armen en een open hart
ingaat op wat er op haar weg komt,
van Godswege.
Een mens vol overgave.

In deze adventsperiode staan we als EUG stil
bij verschillende beelden van Maria
de komende weken in de vieringen en doordeweeks:
in muziek, dans, theater en afbeeldingen.
In de digitale adventskalender vertelt een aantal EUG'ers
welk Mariabeeld hen dierbaar is en wat dit voor hen
persoonlijk betekent.
Wat mij daarin opvalt
is dat die ontvankelijkheid en openheid
voor het leven dat zich aandient,
vaak op onvermoede wegen,
daarin een grote rol speelt.
Maria als inspiratie voor de geborgenheid en de warmte,
en voor de strijdbaarheid voor het goede,
het rechtop durven blijven staan
voor wat je werkelijk ter harte gaat.

Om ontvankelijk te worden voor de geboorte van Gods koninkrijk
moeten we steeds weer leren wat het betekent om geboren te worden.
Om als volwassene kwetsbaar te durven zijn,
te durven ontvangen.
Om steeds opnieuw te leren kijken, voelen en spreken
om mens te worden zoals we bedoeld zijn,
om ons te richten op het Licht,
en niet op de duisternis.

Niets onmogelijk

De engel Gabriel gaat zover,
dat hij na het aankondigen van de zwangerschap
van Maria en Elisabeth,
als slotwoorden zegt:
"Voor God is niets onmogelijk."
Een zin, waar wij in de voorbereiding
mee geworsteld hebben.
"Voor God is niet onmogelijk."
Is dat niet zo groot en niet te bevatten,
dat het boven ons denken
en voorstellingsvermogen uitstijgt?
Wij overzien maar een heel klein stukje
van de werkelijkheid.

"Voor God is niets onmogelijk".
Wat heb je daaraan,
als dat waar je zo graag naar verlangt,
geen realiteit wordt in je leven?
Het botst en schuurt met hoe we
de wereld soms ervaren,
hoe het leven tegen wil en dank verlopen kan.
Advent is bij uitstek de tijd van het
blijven verwachten,
van het zoeken naar Licht en hoop,
soms tegen de wanhoop in.
Om het uit te houden met jezelf,
met God in deze wereld,
ook als de losse eindjes blijven bestaan,
de rafelranden van het leven
Om de mogelijkheden die er zijn
te willen zien,
om te doen wat op je pad komt,
om te oefenen in vertrouwen en verlangen,
in de hoop dat dat ons ook toe-valt.

Slot

Maria laat Gods woord door haar heen gaan
en daarmee wordt dat woord werkelijkheid
in onze wereld, voor haarzelf.
Ook Maria groeit in alle verborgenheid,
draagt het mee in het binnenste van haar ziel.
Zij gaat rechtop staan en straalt dat uit.

Om het te zeggen met de woorden van het prachtige lied van Maria,
dat we zo zullen zingen.

*Eerste stem,
roep mij uit mijn diensthuis weg.
Met uw scheppingskracht overschaduw mij
dat uw woord geschiedt.
Vreemde die mij vond,
die mijn naam uitsprak
als een zegening
stem uit wijd licht land
engel, laat mij niet
over aan mijzelf -
ga met mij
tot waar alles is volbracht.
Amen*